

EKSPERTYZA ORNITOLOGICZNO -
- CHIROPTEROLOGICZNA NA POTRZEBY
KOMPLEKSOWEJ TERMOMODERNIZACJI
ZESPÓŁU SZKOLNO - PRZEDSZKOLNEGO
PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IM. ŚW JANA PAWŁA II W ŁAZACH

*Dokument został podpisany elektronicznie
na końcu opracowania*

Autor:

ecovidi
doradztwo środowiskowe i energetyczne

Ecovidi Piotr Stańczuk
ul. Łukasiewicza 1
31-429 Kraków
www.ecovidi.pl

wrzesień, 2024 r.

SPIS TREŚCI

1	PODSTAWA PRAWNA I CEL OPRACOWANIA	4
2	WPROWADZENIE	4
3	CHARAKTERYSTYKA TERENU, OBIEKTU I PLANOWANYCH PRAC BUDOWLANYCH	6
4	METODOLOGIA – PRZEBIEG KONTROLI, TERMIN WYKONANIA, OPIS UŻYTEGO SPRZĘTU.	7
5	INWENTARYZACJA WRAZ Z DOKUMENTACJĄ FOTOGRAFICZNĄ.....	8
6	WYNIKI KONTROLI: ZINWENTARYZOWANE SIEDLISKA I GATUNKI	24
6.1	PTAKI	24
6.2	NIETOPERZE	24
7	ZALECENIA I DZIAŁANIA KOMPENSACYJNE.....	25
7.1	GATUNKI WYMAGAJĄCE DZIAŁAŃ KOMPENSACYJNYCH – OBLIGATORYJNIE.	26
7.1.1	WRÓBEL	26
7.1.2	MAZUREK (EWENTUALNIE SIKORA BOGATKA).....	26
7.1.3	JERZYK	27
7.2	ZALECENIA I DZIAŁANIA FAKULTATYWNE (NIEOBOWIĄZKOWE)	33
7.2.1	NIETOPERZE	33
8	TERMIN WAŻNOŚCI EKSPERTYZY I TERMIN PRAC BUDOWLANYCH	34
9	ZALECENIA I DZIAŁANIA KOMPENSACYJNE – INFORMACJE OGÓLNE.	34
10	AKTY PRAWNE ORAZ WYMAGANE ZEZWOLENIA – INFORMACJE OGÓLNE.....	35
11	LITERATURA	37

SPIS TABEL

<i>Tabela 1. Informacje dot. przeprowadzonych kontroli</i>	<i>8</i>
--	----------

SPIS RYSUNKÓW

<i>Grafika 1 Poglądowy rzut budynku z oznaczeniem podziału ścian na części na potrzeby niniejszej ekspertyzy.</i>	<i>7</i>
<i>Grafika 2 Fot. elewacji 1a – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych</i>	<i>9</i>
<i>Grafika 3 Fot. elewacji 1b – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych</i>	<i>9</i>
<i>Grafika 4 Fot. elewacji 2 – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych</i>	<i>10</i>
<i>Grafika 5 Fot. elewacji 5 – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych</i>	<i>10</i>
<i>Grafika 6 Fot. elewacji 4 – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych</i>	<i>11</i>
<i>Grafika 7 Fot. elewacji 5a – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych</i>	<i>11</i>
<i>Grafika 8 Fot. elewacji 5b – z zaznaczeniem potencjalnych siedlisk gatunków chronionych (1 szt.)*</i>	<i>12</i>
<i>Grafika 9 Fot. elewacji 5b – zbliżenie na potencjalne siedliska gatunków chronionych (1 szt. odpowiednia na potencjalne siedlisko).....</i>	<i>12</i>
<i>Grafika 10 Fot. elewacji 6 – z zaznaczeniem potencjalnych siedlisk gatunków chronionych (8 szt.).....</i>	<i>13</i>
<i>Grafika 11 Fot. elewacji 6 – zbliżenie na potencjalne siedliska gatunków chronionych (widocznych 5 szt. odpowiednich na potencjalne siedliska)</i>	<i>14</i>
<i>Grafika 12 Fot. elewacji 7a – z zaznaczeniem potencjalnych siedlisk gatunków chronionych (5 szt.).....</i>	<i>14</i>
<i>Grafika 13 Fot. elewacji 5 – zbliżenie na potencjalne siedliska gatunków chronionych (powiększenie poprzedniej grafiki)</i>	<i>15</i>
<i>Grafika 14 Fot. elewacji 7b – z zaznaczeniem potencjalnych siedlisk gatunków chronionych (3 szt.).....</i>	<i>15</i>

Grafika 15 Fot. elewacji 7c – z zaznaczeniem potencjalnych siedlisk gatunków chronionych (2 szt. oraz 2 szt. zaznaczone wcześniej)	17
Grafika 16 Fot. elewacji 7 – zbliżenie na potencjalne siedliska z powyższej grafiki – 2 szt. (2 zdjęcia)	17
Grafika 17 Fot. elewacji 8 – z zaznaczeniem potencjalnych siedlisk gatunków chronionych (7 szt.).....	18
Grafika 18 Fot. elewacji 9 – z zaznaczeniem potencjalnych siedlisk gatunków chronionych (1 szt.).....	19
Grafika 19 Fot. elewacji 10 – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych	19
Grafika 20 Fot. elewacji 11 – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych	20
Grafika 21 Fot. elewacji 12 – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych	20
Grafika 22 Fot. elementów dachu – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych (4 zdjęcia)	21
Grafika 23 Fot. strychu/poddasza – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych, 4 zdjęcia	23
Grafika 24 Fot. jedyne go w budynku zejścia do piwnicy – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych, 2 zdjęcia.....	23
Grafika 25 Przykładowy wygląd budki podwójnej dla wróbel z trocinobetonu	26
Grafika 26 Przykładowy wygląd budki dla sikor/mazurków wykonanej z trocinobetonu	27
Grafika 27 Proponowane wymiary budki podwójnej dla jerzyka	27
Grafika 28 Przykładowy wygląd budki podwójnej dla jerzyka z trocinobetonu	28
Grafika 29 Proponowane wymiary budki pojedynczej dla jerzyka	28
Grafika 30 Przykładowy wygląd budki pojedynczej dla jerzyka z trocinobetonu.....	28
Grafika 31 Zalecane miejsca lokalizacji budek (budka wróbel, budka typu A) na ścianie nr 1	29
Grafika 32 Zalecane miejsca lokalizacji budek (budka wróbel, budka typu A) na ścianie nr 2	30
Grafika 33 Zalecane miejsca lokalizacji budek (budka wróbel, budka typu A) na ścianie nr 7 oraz skrzynek dla nietoperzy (działanie fakultatywne).....	31
Grafika 34 Zalecane miejsca lokalizacji budek dla jerzyków na ścianie nr 6	32
Grafika 35 Proponowane zakresy wymiarów skrzynek dla nietoperza	33
Grafika 36 Przykładowy wygląd skrzynki dla nietoperza wykonanej z trocinobetonu	33

1 Podstawa prawna i cel opracowania

Niniejsze opracowanie zostało wykonane na zlecenie Urzędu Gminy Rzeszawa, ul. Długa 21, 32-765 Rzeszawa. Badanie przeprowadzono w celu stwierdzenia lub wykluczenia zajęcia przez gatunki objęte ochroną gatunkową (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt) budynku lub występowania tu potencjalnych siedlisk tychże gatunków oraz określenie wpływu inwestycji polegającej na termomodernizacji ww. budynku na gatunki objęte ochroną gatunkową. Wynika to z **USTAWY z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody** i wynikających z niej zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt, w zakresie niszczenia ich siedlisk i gniazd.

2 Wprowadzenie

W ostatnich latach wraz z rozwojem miast widoczny jest proces dostosowania się populacji zwierzęcych do specyficznych warunków panujących w miastach czyli tzw. „synurbizacji”.

Zwierzęta, a w szczególności ptaki i nietoperze zaczęły wykorzystywać zabudowania wznoszone przez człowieka na własne potrzeby. Ornitofauna doskonale zaaklimatyzowała się w ludzkich osiedlach traktując wszelkie budynki, infrastrukturę miejską oraz wplecioną w nie zielen jako swój nowy ekosystem. Tereny te stały się dla nich doskonałym substytutem ich naturalnych siedlisk. Miasto gwarantuje praktycznie każdy rodzaj pierwotnych siedlisk. Dla gatunków „skalnych” zasiedlających skaliste klify z otworami skalnymi czy nawet jaskiniami oraz skaliste góry, wszelkie ubytki w elewacjach, nieszczelności w murach powstałe w wyniku starzenia się budynków, szczeliny pod dachówkami czy za orynnowaniem, balkony, gzymsy a także projektowane otwory wentylacyjne stanowią bardzo dobry odpowiednik naturalnych półek skalnych czy dziupli. Gatunki leśne i wodne również można zaobserwować na terenach zurbanizowanych. Wszelka zielen miejska – parki, zadrzewienia, miejskie ogrody działkowe czy płynące przez miasta uregulowane rzeki czy sztuczne zbiorniki wodne stanowią dla tych gatunków również dobre substytuty ich naturalnych siedlisk. Kolejnym, o ile nie najważniejszym atutem miejskich dżungli są duże zasoby pokarmowe oraz możliwość ucieczki od naturalnych drapieżników. W rzeczywistości jednak część ptaków drapieżnych za swoimi ofiarami również przeniosła się do miast i także dla nich stały się one biotopem.

Same budynki służą wielu gatunkom ptaków jako doskonałe miejsca do gniazdowania. Gatunki ptaków, które szczególnie upodobały sobie jako siedliska rozrodcze miejsca pochodzenia antropogenicznego to m. in:

- Jerzyk (*Apus apus*),
- Wróbel (*Passer domesticus*),
- Kawka (*Corvus monedula*),
- Sikora bogatka (*Parus major*)
- Gołąb miejski (*Columba livia f. urbana*)
- Jaskółka oknówka (*Delichon urbicum*),
- Kopciuszek (*Phoenicurus ochruros*),
- Pustułka (*Falco tinnunculus*)
- Płomykówka zwyczajna (*Tyto alba*) i inne.

Miejskie budynki posłużyły również jako miejsca rozrodu i hibernacji wielu gatunkom nietoperzy. Gatunki nietoperzy, które wykorzystują tereny zurbanizowane jako całoroczne miejsce bytowania i schronienia to m.in.:

- Mroczek późny (*Eptesicus serotinus*),
- Gacek Szary (*Plecotus austriacus*),

- Nocek duży (*Myotis myotis*),
- Borowiec wielki (*Nyctula noctula*),
- Karlik większy (*Pipistrellus nathusii*),
- Karlik malutki (*Pipistrellus pipistrellus*) i inne.

Ostatnimi laty coraz częściej administratorzy i właściciele budynków przystępują do ich termomodernizacji. Remont budynku, a w szczególności jego docieplenie stanowią bardzo poważne zagrożenie dla siedlisk ptaków i nietoperzy. Podczas prac termomodernizacyjnych oraz przebudowy wszelkie szczeliny w budynkach, stanowiące wloty do miejsc gniazdowania, zostają zasłonięte przez materiał izolacyjny, otwory wentylacyjne natomiast przez kratki. Następuje bezpowrotna utrata wcześniej istniejących siedlisk, przyczyniając się zazwyczaj do drastycznych spadków w populacjach.

W przypadku prowadzenia prac budowlanych w sezonie wiosenno-letnim czyli w okresie lęgowym ptaków niejednokrotnie zdarzają się przypadki zamurowywania piskląt, a także osobników dorosłych. Zdarza się również usuwanie gniazd z jajami lub co gorsza z pisklętami.

Przy wszelkich pracach remontowo-budowlanych niezbędne są działania zapobiegawcze i kompensacyjne, minimalizujące ich negatywny wpływ na świat zwierząt.

W Polsce wszystkie gatunki ptaków i nietoperzy podlegają prawnej ochronie gatunkowej na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183). Polskie prawo zabrania bezpośredniego zabijania osobników gatunków objętych ochroną, niszczenia ich jaj, lęgów, gniazd, lęgowisk, siedlisk oraz ich płoszenia i niepokojenia. Dlatego też na inwestorach przedsięwzięć termomodernizacyjnych oraz innych prac remontowych, ich wykonawców oraz organach państwa spoczywa obowiązek zapewnienia minimalizacji wpływu tych działań na ptaki i nietoperze. Natomiast w razie ewentualnego zniszczenia ich siedlisk, w ramach kompensacji, zapewnienie alternatywnych, zastępczych i dogodnych miejsc ich bytowania.

Niniejsze opracowanie ma na celu określenie stopnia zasiedlenia przez ptaki i nietoperze przedmiotowego budynku, na dzień ukończenia obserwacji. Zebrane informacje posłużą do sformułowania zaleceń mających na celu ochronę zwierząt w trakcie przeprowadzania prac remontowo-budowlanych oraz ustalenie wariantu skutecznej kompensacji siedlisk utraconych w ich wyniku.

3 Charakterystyka terenu, obiektu i planowanych prac budowlanych

Charakterystyka obiektu, terenu i okolicy pod kątem ekspertyzy

Budynek objęty inwentaryzacją ornitologiczną i chiropterologiczną jest budynkiem szkolnym – Zespół Szkolno – Przedszkolny Publiczna Szkoła Podstawowa im. Św. Jana Pawła II w Łazach. Adres: Łazy 50, 32-765 Rzezawa, działka nr 589/3, Obręb Łazy. Budynek nie jest obiektem zabytkowym. Składa się z dwóch podłużnych prostokątnych części połączonych ze sobą korytarzem - łącznikiem, z czego część starsza wysunięta bardziej na północ składa się z parteru, poddasza nieużytkowego oraz jest częściowo podpiwniczona, natomiast nowa część posiada dwa piętra użytkowe i poddasze nieużytkowe. Rzut budynku wpisuje się w kształt litery „H”.

Działka o numerze ewidencyjnym nr 589/3, na której znajduje się przedmiotowy budynek, usytuowana jest w centralnej części miejscowości Łazy. Teren opisywanej działki otaczają:

- od północy działka drogowa nr 586.
- od zachodu i południa działka nr 194/2 przez którą płynie rzeka Gróbka.
- wschodu działka nr 590/2 będąca terenem użytków zielonych.

Na północ od budynku szkoły znajduje się budynek OSP Łazy, pola uprawne oraz budynek mieszkalny jednorodzinny. Od zachodu, południa i wschodu działka graniczy z terenami wód powierzchniowych przez które biegnie rzeka Gróbka. Okolice tych terenów pokryte są w większości zielenią trawiastą oraz lokalnie drzewami liściastymi oraz iglastymi wysokimi i niskimi. Od zachodu i południa w najbliższej okolicy znajdują się budynki mieszkalne jednorodzinne.

Na terenie działki oddzielnie od terenów zespołu szkolno-przedszkolnego wydzielony jest obszar rekreacyjny z placem zabaw, altaną i siłownią plenerową, znajdujące się w zachodniej części działki oraz boisko sportowe znajdujące się od strony wschodniej.

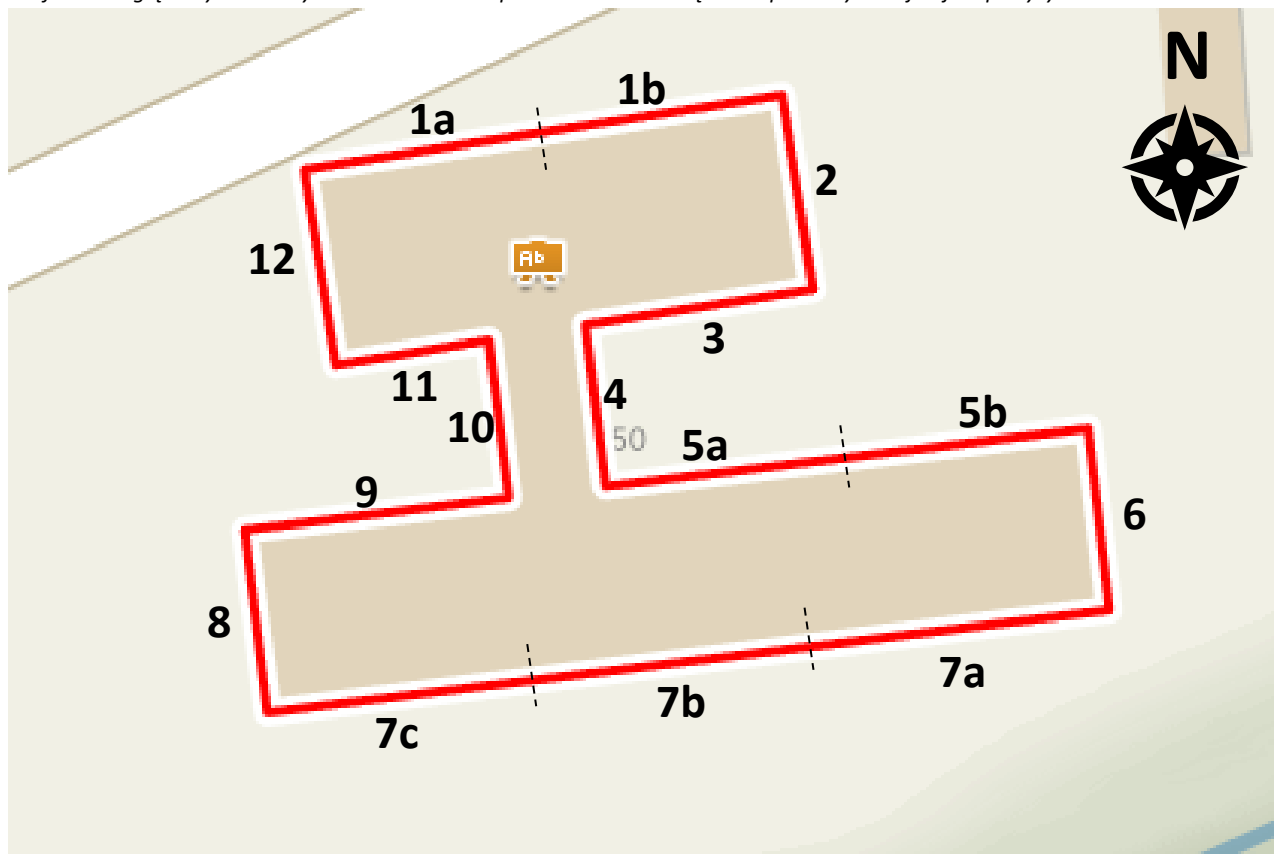
W półdziedzińcu znajduje się wysokie drzewo iglaste. Od strony północno-wschodniej znajduje się niskie drzewo iglaste. Od strony południowej zlokalizowany jest szpaler średnio-wysokich drzew liściastych. Od strony zachodnio-północnej znajdują się niskie drzewa iglaste i urządzona zieleń ozdobna.

Budynek wraz z najbliższym otoczeniem stanowi dogodne miejsce do bytowania gatunków chronionych zwierząt.

Opis techniczny przewidzianych do realizacji prac remontowych istotnych pod kątem niniejszej ekspertyzy:

Poprawa efektywności energetycznej poprzez docieplenie ścian, wymianę okien, drzwi, montaż fotowoltaiki.

Grafika 1 Poglądowy rzut budynku z oznaczeniem podziału ścian na części na potrzeby niniejszej ekspertyzy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ogólnodostępnych map: mapy.cz

4 Metodologia – przebieg kontroli, termin wykonania, opis użytego sprzętu.

Inwentaryzacja budynku polegała na przeprowadzeniu 2 kontroli terenowych – na zewnątrz oraz wewnątrz budynku.

Kontrole zostały przeprowadzone w celu rozpoznania gatunków bytujących w/na budynku w połowie września 2024 r. oraz pod kątem rozpoznania aktywnych/potencjalnych siedlisk gatunków.

Obserwacji dokonano przy pomocy sprzętu: lornetka dachoprzyrządowa 10x50 (powiększenie x średnica obiektywu), luneta obserwacyjna 20-40x70, aparat fotograficzny – lustrzanka cyfrowa o ogniskowej 55-250 mm, latarka halogenowa, drabina aluminiowa, detektor ultradźwięków typ: heterodynowy 10 - 120 kHz (min.), laptop.

Pierwsza obserwacja została przeprowadzona w jasną porę dnia, o godzinie 11:15. Kontrolę prowadzono z poziomu gruntu na zewnątrz budynku (bardzo dokładne oględziny elewacji) oraz wewnątrz budynku. Druga kontrola została przeprowadzona w godzinach wieczornych.

Budynek zbadano przede wszystkim pod kątem potencjalnych miejsc lęgowych ptaków (z uwagi okres po zakończeniu sezonu lęgowego większości ptaków) oraz wytypowania bądź wykluczenia potencjalnych lub aktywnych siedlisk nietoperzy.

Tabela 1. Informacje dot. przeprowadzonych kontroli

Data kontroli	Czas trwania kontroli	Pora kontroli	Szczegóły
10.09.2024	2,0 godz.	11:15	1. Kontrola całej kubatury wewnątrz budynku (poddasze), 2. dokładna kontrola wszystkich elewacji budynku, oględziny z zewnątrz oraz wewnątrz budynku, obserwacja budynku i okolicy pod kątem obecności gatunków, 3. dokumentacja fotograficzna
10.09.2024	1,5 godz.	19:45	obserwacja budynku i okolicy pod kątem obecności gatunków

źródło: autor

Podczas pierwszej kontroli dziennej zapoznano się z obiektem oraz otaczającym go środowiskiem w celu określenia możliwości występowania potencjalnych siedlisk ptaków i nietoperzy.

W trakcie kontroli poszukiwano szczelin, otworów i pęknięć w elewacji budynków, które mogłyby stanowić czynne i potencjalne miejsca wykorzystywane przez ptaki i nietoperze. Oceniono możliwości wejścia do budynku, na strych oraz do piwnicy. Na poddaszu, które nie jest użytkowane, przeszukano zagłębienia, ubytki, wnęki, zbadano całą jego kubaturę również pod kątem odchodów nietoperzy. Nie wykryto obecności nietoperzy – śladów po koloniach rozrodczych, a także śladów zimowych kryjówek, ani żadnych śladów ich wcześniejszej obecności. Nie wykryto również tymczasowych (przejściowych) kryjówek. Brak możliwości przedostania się gatunków chronionych do piwnic.

W następnej kolejności obserwowano aktywność ptaków przebywających w okolicy budynku oraz ptaków przelatujących. Dokonano rozpoznania znajdujących się tu gatunków na podstawie wydawanych przez nie odgłosów. Następnie przystąpiono do poszukiwania czynnych (użytkowanych), a także starych, opuszczonych gniazd oraz miejsc potencjalnych. Przebadano inne ślady aktywności ptaków (takie jak np. kał na elewacjach i na gruncie pod potencjalnymi miejscami aktywności oraz obecność piór).

Badanie wieczorne polegało na nasłuchu i obserwacji budynku i okolicy głównie pod kątem fauny aktywnej nocą czyli nietoperzy i sów. Badanie nie wykazało w bezpośredniej okolicy i wewnątrz budynku obecności nietoperzy i sów w jego okolicy.

Podczas obserwacji stwierdzono szereg potencjalnych siedlisk – wróbli, mazurków/sikor, kawek oraz jerzyków o czym w dalszej części opracowania.

W związku z powyższym zalecono działania kompensacyjne.

5 Inwentaryzacja wraz z dokumentacją fotograficzną

W niniejszym rozdziale przedstawiono dokumentację fotograficzną obiektu opracowaną przez autora opinii podczas wizji lokalnej w celu zaznaczenia/udokumentowania potencjalnych i/lub aktywnych miejsc gniazdowania/bytowania gatunków w przypadku ich wystąpienia. Na zdjęciach zaznaczono tylko potencjalne siedliska (odpowiednie wielkością na ewentualne ich zajęcie przez gatunki). Widoczne są też pozostałe otwory/ubytki jednak są one zbyt małe na potencjalne siedliska w związku z czym nie zaznaczono ich.

Grafika 2 Fot. elewacji 1a – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych

Grafika 3 Fot. elewacji 1b – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych

Grafika 4 Fot. elewacji 2 – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych

Grafika 5 Fot. elewacji 3 – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych

Grafika 6 Fot. elewacji 4 – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych

Grafika 7 Fot. elewacji 5a – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych

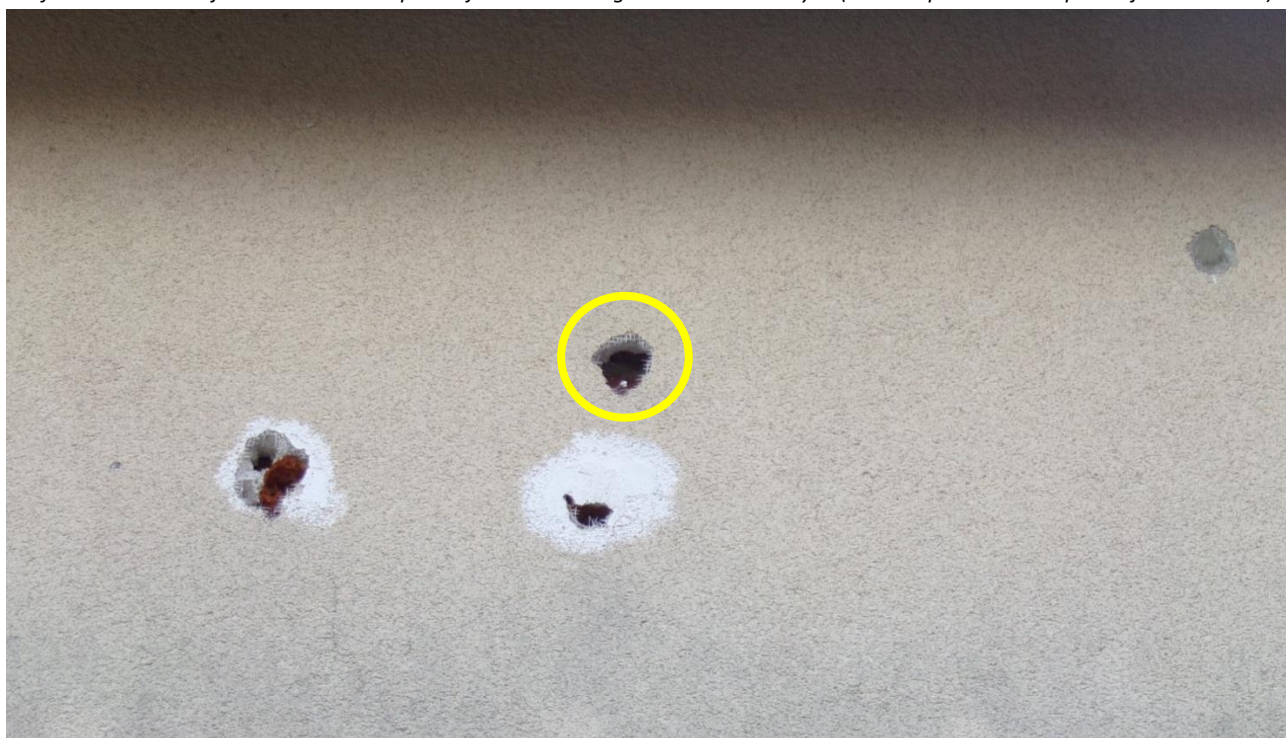

Grafika 8 Fot. elewacji 5b – z zaznaczeniem potencjalnych siedlisk gatunków chronionych (1 szt.)*

*rozpisanie wszystkich zaznaczonych w niniejszym rozdziale potencjalnych siedlisk pod kątem poszczególnych gatunków w dalszej części opracowania

Grafika 9 Fot. elewacji 5b – zbliżenie na potencjalne siedliska gatunków chronionych (1 szt. odpowiednia na potencjalne siedlisko)

Grafika 10 Fot. elewacji 6 – z zaznaczeniem potencjalnych siedlisk gatunków chronionych (8 szt.)

Grafika 11 Fot. elewacji 6 – zbliżenie na potencjalne siedliska gatunków chronionych (widocznych 5 szt. odpowiednich na potencjalne siedliska)

Grafika 12 Fot. elewacji 7a – z zaznaczeniem potencjalnych siedlisk gatunków chronionych (5 szt.)

Grafika 13 Fot. elewacji 5 – zbliżenie na potencjalne siedliska gatunków chronionych (powiększenie poprzedniej grafiki)

Grafika 14 Fot. elewacji 7b – z zaznaczeniem potencjalnych siedlisk gatunków chronionych (3 szt.)

Fot. elewacji 5 – zbliżenie na potencjalne siedliska gatunków chronionych z powyższej grafiki – 3 szt. (3 zdjęcia)

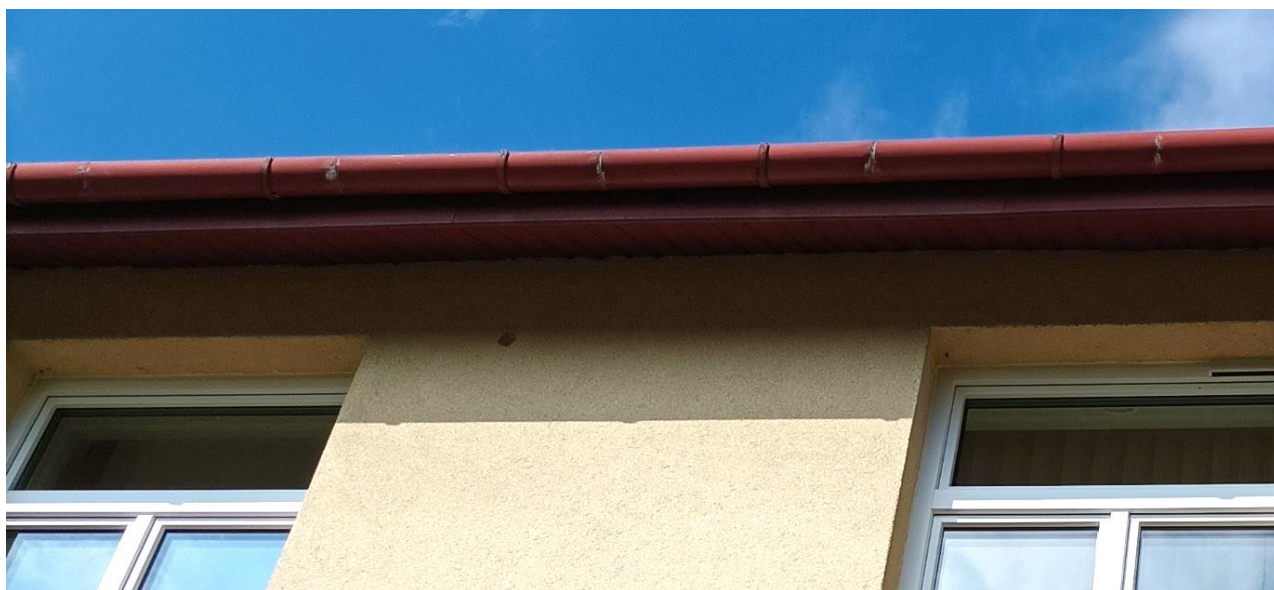

Grafika 15 Fot. elewacji 7c – z zaznaczeniem potencjalnych siedlisk gatunków chronionych (2 szt. oraz 2 szt. zaznaczone wcześniej)

Grafika 16 Fot. elewacji 7 – zbliżenie na potencjalne siedliska z powyższej grafiki – 2 szt. (2 zdjęcia)

Grafika 17 Fot. elewacji 8 – z zaznaczeniem potencjalnych siedlisk gatunków chronionych (7 szt.)

Grafika 18 Fot. elewacji 9 – z zaznaczeniem potencjalnych siedlisk gatunków chronionych (1 szt.)

Grafika 19 Fot. elewacji 10 – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych

Grafika 20 Fot. elewacji 11 – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych

Grafika 21 Fot. elewacji 12 – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych

Grafika 22 Fot. elementów dachu – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych (4 zdjęcia)

Grafika 23 Fot. strychu/poddasza – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych, 4 zdjęcia

Grafika 24 Fot. jedyne w budynku zejście do piwnicy – brak potencjalnych/aktywnych siedlisk gatunków chronionych, 2 zdjęcia

6 Wyniki kontroli: zinwentaryzowane siedliska i gatunki

6.1 Ptaki

Ponadto podczas oględzin znaleziono potencjalne siedliska gatunków chronionych. Są to otwory wykute najprawdopodobniej przez dzięcioła dużego. Dopasowano wielkości tych otworów do preferowanych wielkości otworów przez poszczególne gatunki ptaków na wloty do gniazda (w tym przypadku skrzynki lęgowej).

Podczas badania wytypowano otwory w ścianach jako:

- 11 potencjalnych siedlisk gatunku chronionego – wróbel (*Passer domesticus*)
- 11 potencjalnych siedlisk gatunku chronionego – mazurek (*Passer montanus*), ewentualnie sikora bogatka (*Parus major*)
- 5 potencjalnych siedlisk jerzyka (*Apus apus*),

Ww. gatunki potencjalne dobrano oprócz wielkości otworów na podstawie możliwości ich występowania w danym środowisku czyli w pobliżu budynku i otoczeniu badanej szkoły. Ponadto wszystkie spośród ww. gatunków (oprócz jerzyka – jest już pora po odlocie tego gatunku z naszego kraju) zaobserwowano lub usłyszano w bliższej lub dalszej okolicy szkoły.

W związku z powyższym zalecono działania kompensacyjne obligatoryjne.

6.2 Nietoperze

W przypadku badania chiropterologicznego nie wykryto w bezpośredniej okolicy budynku nietoperzy. Nie wykryto również śladów ich obecności w budynku w chwili badania, ani w przeszłości.

Informacje ogólne, dodatkowe:

Celem wykrycia kolonii rozrodczych nietoperzy badania należy prowadzić od początku czerwca do 1 połowy lipca. Część z osobników rodzi już na początku czerwca, część w połowie miesiąca, a niektórym zdarza się nawet to do początku lipca. W przypadku kiedy dany budynek jest wybranym miejscem rozrodu można w tej okolicy zaobserwować ich obecność.

Kontrole we wrześniu nie mogą zapewnić pełnej wykrywalności możliwości wykorzystania budynków przez nietoperze w innym terminie. Niemniej w/na badanym budynku nie było w chwili badania kolonii rozrodczych oraz nie znaleziono śladów zimowania nietoperzy czy też przejściowych kryjówek.

Wrzesień jest okresem, w którym osobniki opuściły już jakiś czas temu miejsce rozrodu (w mieście najczęściej strychy i poddasza). Są teraz w trakcie jesiennej wędrówki/migracji, godów i intensywnego żerowania w celu nabrania masy przed zimowaniem.

W celu zlokalizowania zimowisk nietoperzy badania wykonuje się od przełomu października i listopada do końca marca. Pozostała część roku czyli wczesna wiosna oraz koniec lata i początek jesieni (do października) to czas jesiennej migracji nietoperzy – wtedy szukają tymczasowych schronisk podczas cyklicznych wędrówek. Niemniej na chwilę badania nie stwierdzono żadnych siedlisk, ani kryjówek nietoperzy. Nie zaobserwowano nietoperzy wlatujących/wylatujących do/z budynku oraz latających blisko elewacji.

W związku z powyższym nie ma potrzeby działań kompensacyjnych.

Podczas badania natomiast zaobserwowano trzy nietoperze latające na południe od budynku (nad polem) jednak żaden nie zbliżył się na odległość mniejszą niż 30-40 m do budynku podczas 1,5 godzinnej obserwacji i nasłuchu. Nie zidentyfikowano gatunku.

W związku z powyższym zalecono fakultatywne działania kompensacyjne.

7 Zalecenia i działania kompensacyjne.

W niniejszym rozdziale z uwagi na konieczność zniszczenia siedlisk ptaków w przypadku przystąpienia do prac budowlanych przedstawiono obowiązkowe działania kompensacyjne polegające na zamontowaniu odpowiedniej liczby i rodzaju budek lęgowych dla ptaków.

W przypadku chęci ze strony Inwestora do działań na rzecz ochrony przyrody w postaci czynnych działań na rzecz potencjalnego zwiększania liczebności gatunkowej ptaków i nietoperzy zalecono również działania fakultatywne.

Charakter, bryła, otoczenie oraz przede wszystkim usytuowanie badanego budynku stanowią dobre uwarunkowania do zawieszenia dodatkowych skrzynek.

Lokalizacja i rozmieszczenie wszystkich niżej opisanych budek została dobrana w sposób optymalny pod kątem zacienienia, terytorialnych cech gatunków, przestrzeni dolotowej i bezpieczeństwa pod kątem drapieżników dla tej ilości budek i możliwości ich powieszenia na istniejących ścianach budynku. Zalecane są budki z trocinobetonu, dopuszczalne są z drewna. Zaletą i przewagą nad budkami drewnianymi jest fakt, że jest ona trwalsza od budki drewnianej. Ponadto struktura budek trocinobetonowych dobrze komponuje się z betonowymi elewacjami. Zaleca się pomalowanie budek farbą elewacyjną co dodatkowo zwiększy jej żywotność oraz poprawi walory estetyczne elewacji. Istnieje możliwość zawieszenia budek zarówno natynkowych jak i podtynkowych (wpuszczana w styropian - POLECANE).

Budki powinny być trwale przytwierdzone całą powierzchnią tylnej ścianki do ściany budynku. Budki powinny dawać możliwość otwarcia jednej ze ścianek celem ich wyczyszczenia. Każda z budek być czyszczona po sezonie lęgowym raz w roku tj. od października do końca lutego. W przypadku budek dla jerzyków można je czyścić raz na dwa lata.

Nowe budki powinny być zawieszone niezwłocznie po zakończeniu prac budowlanych jednak nie później niż do końca lutego.

Wielkość budek na grafikach jest symboliczna (zaburzona w stosunku do skali budynku) w celu lepszej widoczności budek na grafikach.

W przypadku jakichkolwiek zmian/odstępstw od ww. zapisów dla poszczególnych rodzajów budek wprowadzono dodatkowe, odpowiednie zapisy.

7.1 Gatunki wymagające działań kompensacyjnych – obligatoryjnie.

W przypadku badanego budynku **należy złożyć wniosek do właściwego Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska** o wydanie stosowanych zezwoleń na odstąpienia od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt, w zakresie zniszczenia ich dotychczasowych siedlisk i gniazd. W tym przypadku gatunkiem, którego siedliska będą zniszczone jest mazurek, wróbel, sikora bogatka, jerzyk.

7.1.1 Wróbel

Zaleca się montaż:

- **11 budek lęgowych dla wróbla.** 2 na ścianie nr 1a, 2 na ścianie nr 2, 7 na ścianie 7 jak na grafice 31, 32, 33. Zalecana jest budka podwójna, dopuszczalna pojedyncza. Wygląd i wymiary budki poniżej:

Grafika 25 Przykładowy wygląd budki podwójnej dla wróbli z trocinobetonu

Zalecane rozmiary budki podwójnej:

Wysokość x szerokość x głębokość: 18,00 x 37,00 x 22,00 [cm]

Średnica wlotu: 3,3-3,5 [cm]

Grubość ścianek: 2 cm

7.1.2 Mazurek (ewentualnie sikora bogatka)

Zaleca się montaż:

- **11 budek lęgowych typu A.** 2 na ścianie nr 1a, 2 na ścianie nr 2, 7 na ścianie 7 jak na grafice 31, 32, 33. Zalecana jest budka podwójna, dopuszczalna pojedyncza. Wygląd i wymiary budki poniżej:

Grafika 26 Przykładowy wygląd budki dla sikor/mazurków wykonanej z trocinobetonu

źródło: ornitologiczne portale internetowe

Zalecane rozmiary budki:

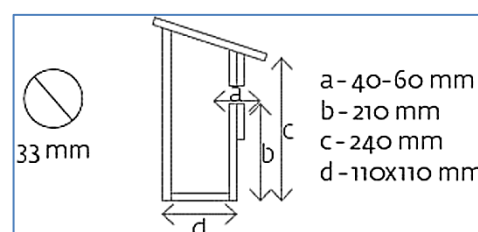
Wysokość x szerokość x głębokość: 23-34 x 13-18 x 11-18 [cm]

Średnica wlotu: 3,3 [cm]

Grubość ścianek: 2 cm

Grubość ścianki przedniej wokół wlotu: 4-6 cm

Wysokość od wlotu do dna: 19-23 cm

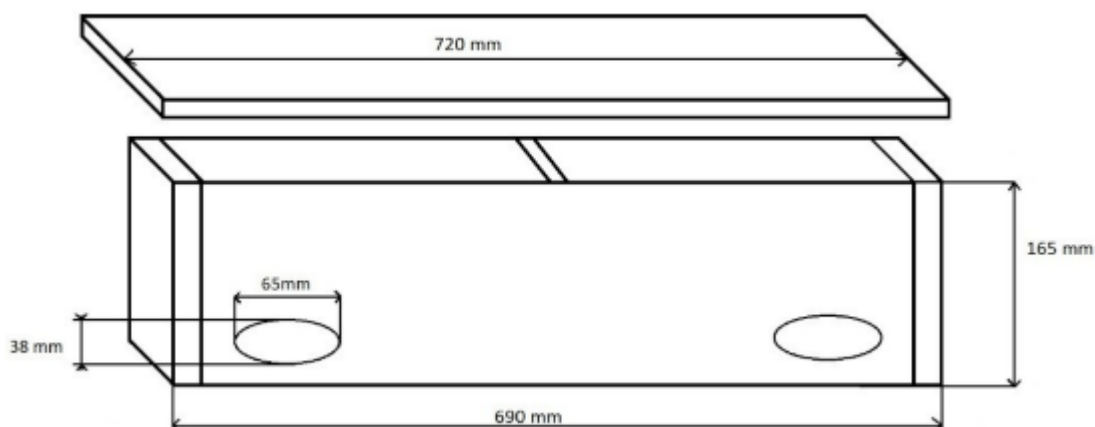

7.1.3 Jerzyk

Zaleca się montaż:

- **5 budek lęgowych** podwójnych budek na ścianie nr 6 jak na grafice 34. Dopuszcza się montaż budek pojedynczych Wygląd i wymiary budki poniżej:

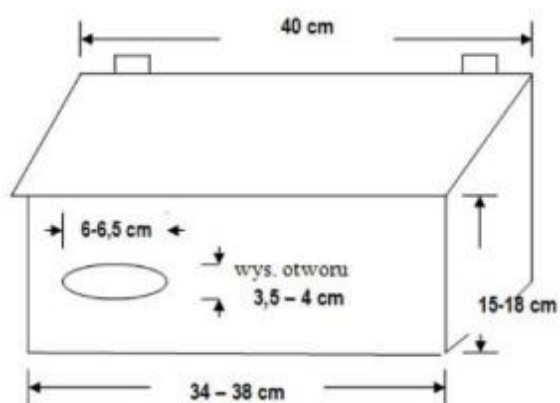
Grafika 27 Proponowane wymiary budki podwójnej dla jerzyka

Grafika 28 Przykładowy wygląd budki podwójnej dla jerzyka z trocinobetonu

Grafika 29 Proponowane wymiary budki pojedynczej dla jerzyka

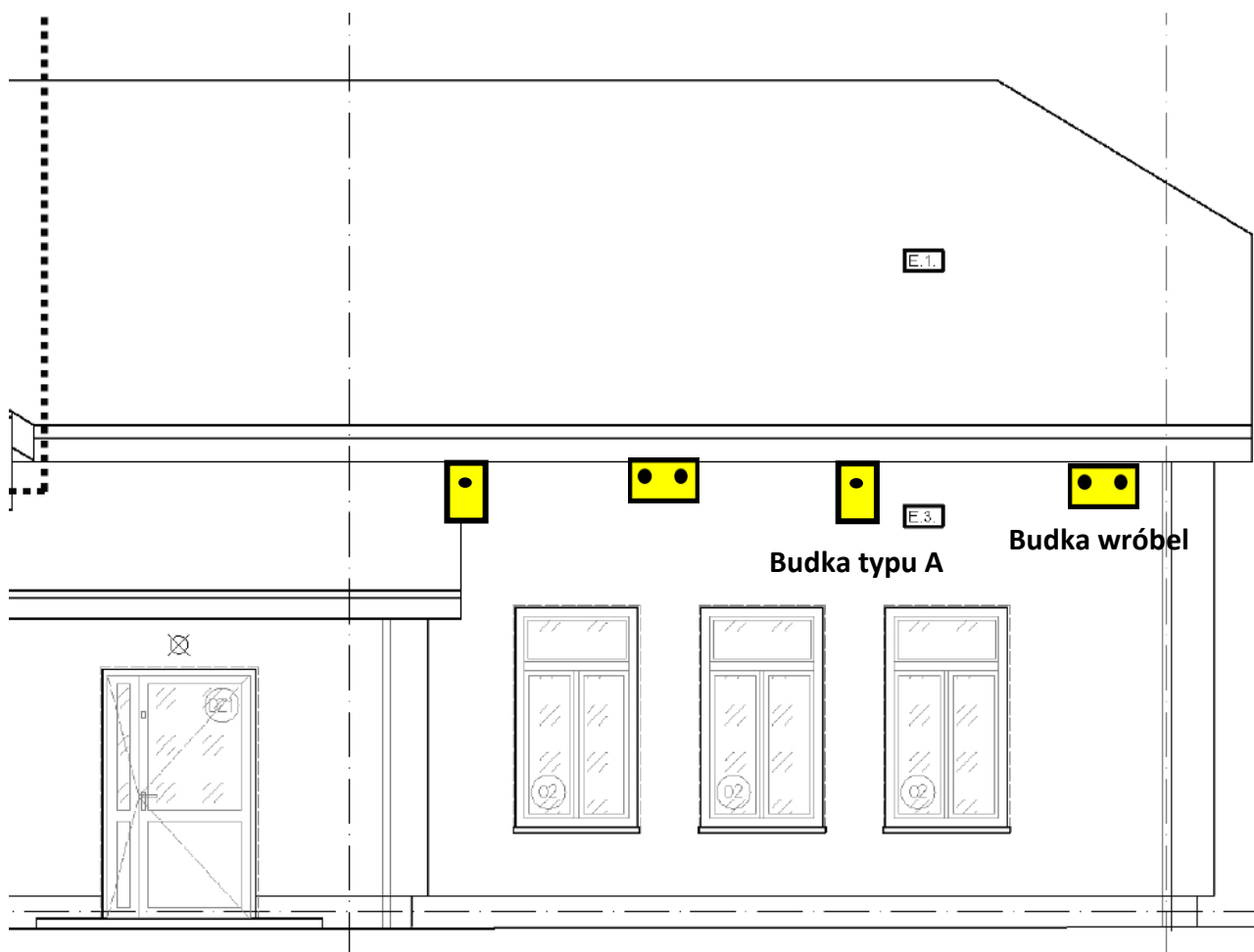

Grafika 30 Przykładowy wygląd budki pojedynczej dla jerzyka z trocinobetonu

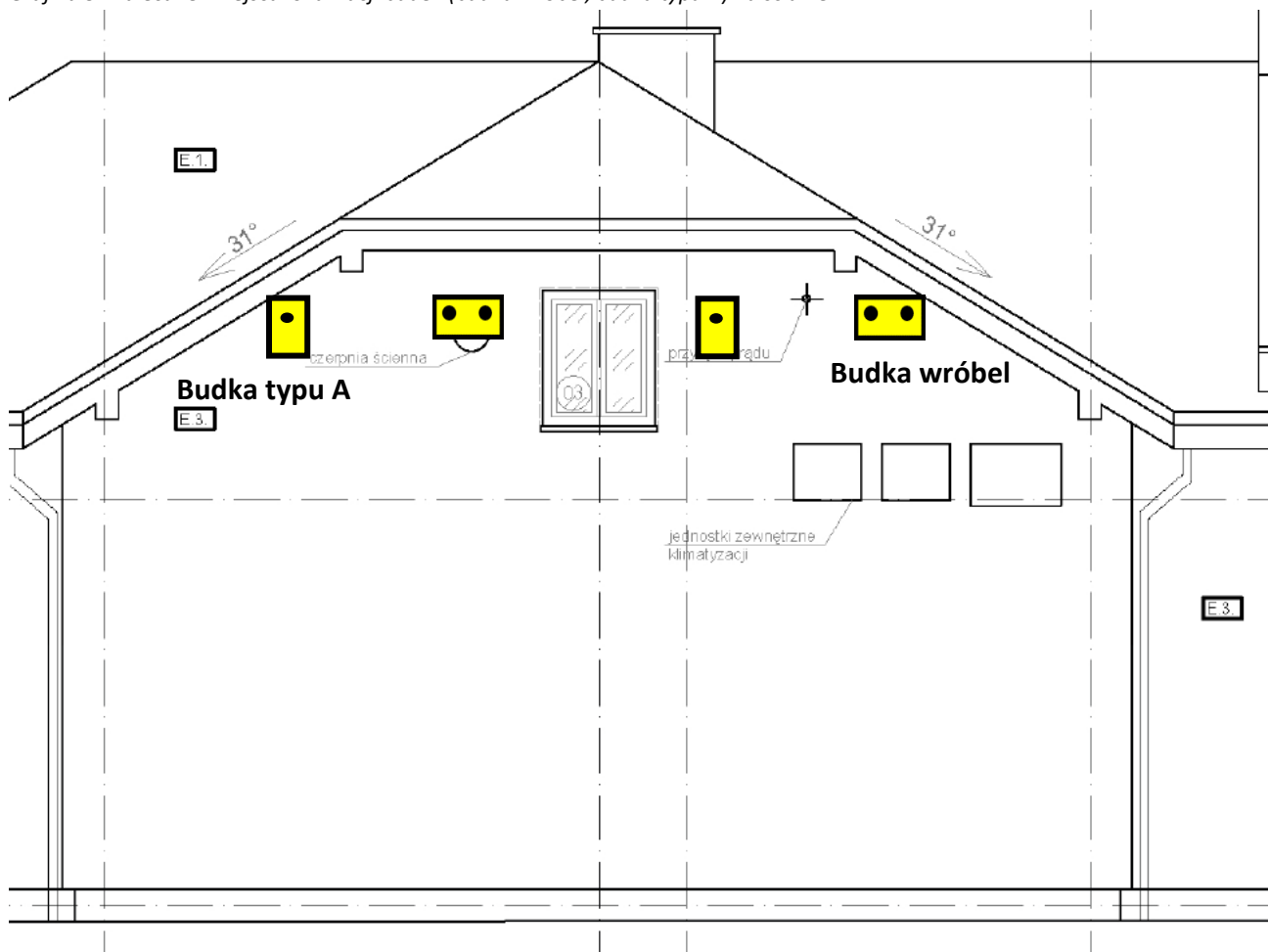
źródło: ornitologiczne portale internetowe

Grafika 31 Zalecane miejsca lokalizacji budek (budka wróbel, budka typu A) na ścianie nr 1

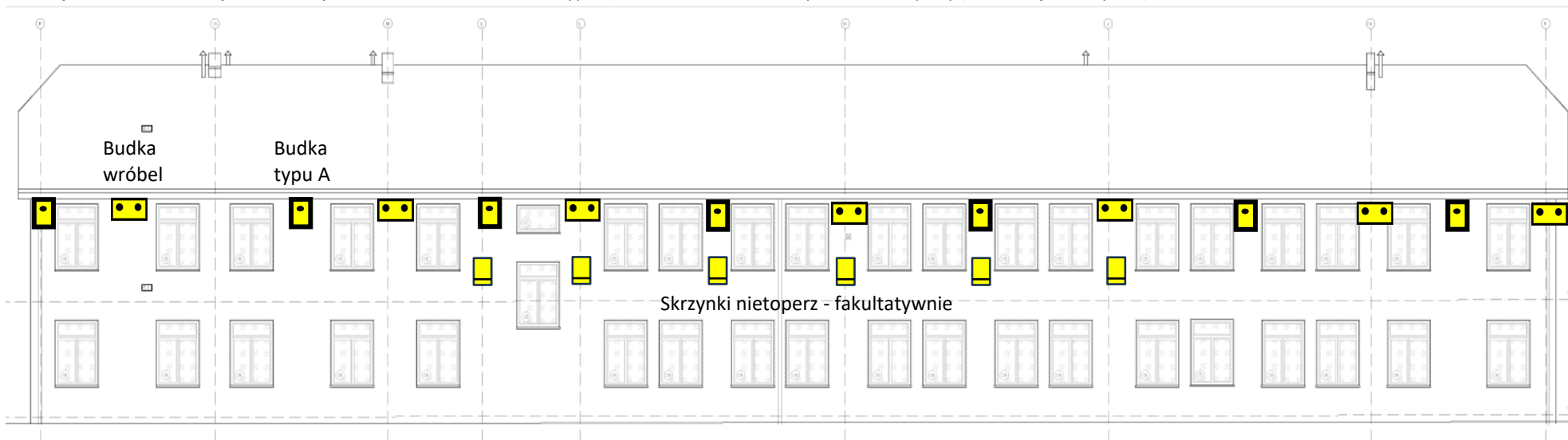
Powyższe budki powinny być podwieszone na powyższej ścianie na przemian (2 szt. budki wróbel, 2 szt. budki typu A), pomiędzy oknami. Budki zewnętrzne powinny być podwieszone pośrodku, między oknem a krawędzią ściany. Budki powinny przylegać całą tylną ścianką do elewacji oraz górną ścianką do dachu. Budki powinny być wypoziomowane.

Grafika 32 Zalecane miejsca lokalizacji budek (budka wróbel, budka typu A) na ścianie nr 2

Powyższe budki powinny być podwieszone na powyższej ścianie na przemian (2 szt. budki wróbel, 2 szt. budki typu A), na wysokości górnej krawędzi okna. Budki zewnętrzne powinny stykać się z dachem. Odległości pomiędzy budkami, mniej więcej równe (będzie to ok. 1,3-1,4 m)

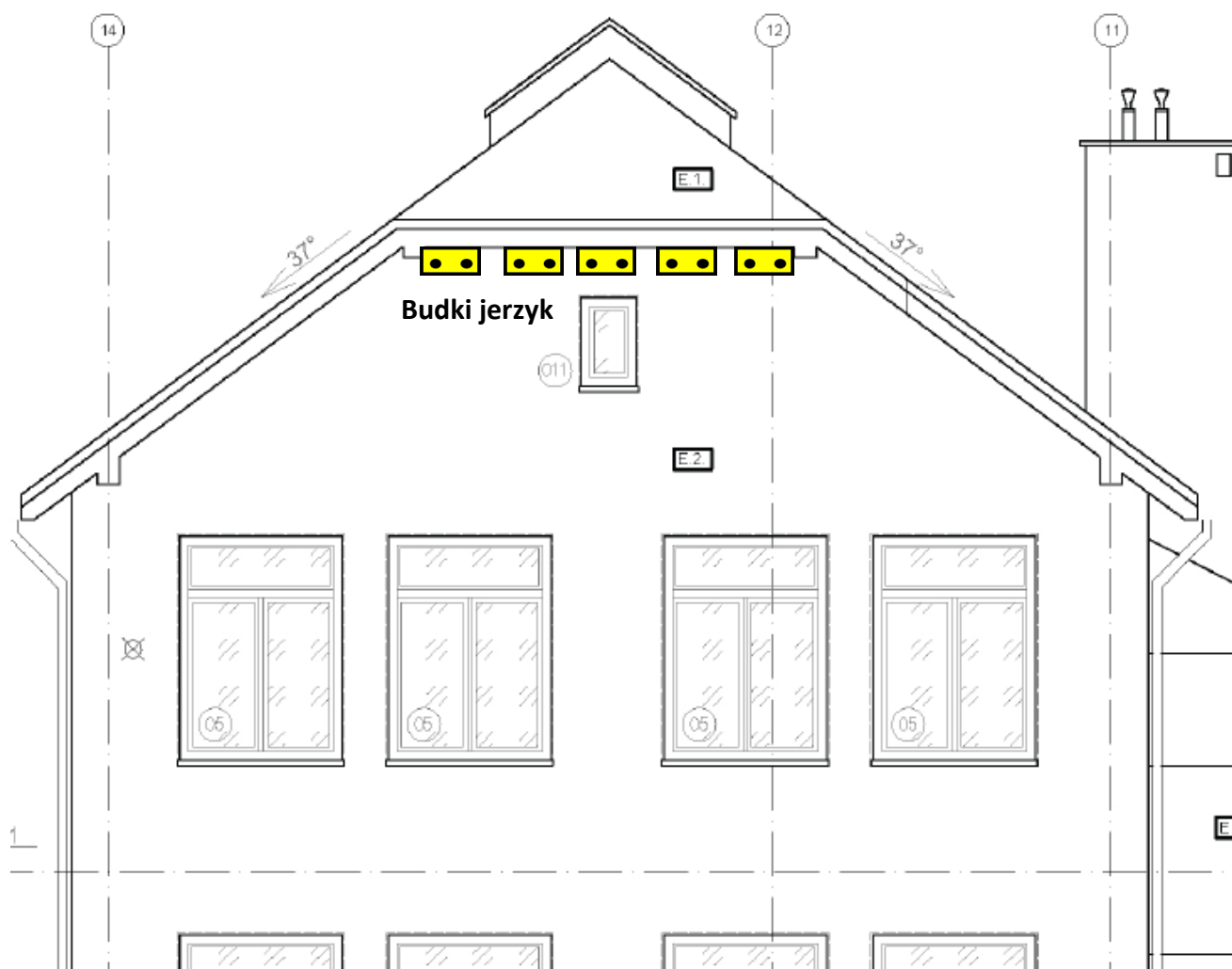
Grafika 33 Zalecane miejsca lokalizacji budek (budka wróbel, budka typu A) na ścianie nr 7 oraz skrzynek dla nietoperzy (działanie fakultatywne)

Budki pokazane na grafice powyżej powinny być podwieszone na powyższej ścianie na przemian (7 szt. budki wróbel, 7 szt. budki typu A), pomiędzy oknami. Budki zewnętrzne powinny być podwieszone po środku pomiędzy końcem ściany a oknami. Odległość pomiędzy górną ścianką budek, a szczytem elewacji (styku z dachem) ok. 10 cm.

Jeśli chodzi o działania fakultatywne (skrzynki dla nietoperzy) zaleca się podwieszenie 6 szt. skrzynek jak na powyższej grafice na wysokości dolnej części okien 1 piętra. Budki powinny być podwieszona na wysokości 4-5 m. Można podwiesić nawet do 14 szt. – na równych wysokościach co pozostałe, w miejscach pod budkami dla ptaków.

Grafika 34 Zalecane miejsca lokalizacji budek dla jerzyków na ścianie nr 6

Na ścianie nr 6 zaleca się podwieszenie 5 szt. budek dla jerzyków jak na powyższej grafice. Budki powiesić w najwyższym miejscu ściany, przylegające całą tylną ścianką do elewacji oraz górną ścianką do dachu. Budki zewnętrzne powinny przylegać do belki dachu. Powinny być rozłożone równomiernie. Odległość pomiędzy budkami taka jaka wyjdzie z rozwieszenia (zależy do rodzaju zakupionej budki).

Jerzyki muszą mieć zapewnione swobodne podejście do budki (co najmniej 4 m w dół).

W tym przypadku budki powinny być podwieszone później niż pozostałe – w pierwszej połowie kwietnia (nie później niż do połowy kwietnia).

Informacje dotyczące wszystkich ww. budek dla jerzyków:

Każda z budek powinna zostać oczyszczona po sezonie lęgowym tj. od października do końca kwietnia. Najlepiej raz w roku jednak nie rzadziej niż co dwa lata (w przypadku jerzyków).

Dodatkowe informacje:

Budki dla jerzyków powinny być powieszone od strony północnej do wschodniej (najlepszym kierunkiem jest północno-wschodni). Jednak w tym przypadku z uwagi na dobre zacienienie miejsc podwieszenia mogą być powieszone w zalecanych miejscach. Budka powinna być zawieszona w takim miejscu, aby ptaki miały

zapewnione swobodne podejście do skrzynki. Nie powinny być montowane na ścianach przy których są drzewa. Takie usytuowanie uniemożliwi ptakom swobodny wlot do budki lęgowej. Jerzyki ze względu na swoje biologiczne i ewolucyjne przystosowanie do zajmowania miejsc lęgowych na budynkach mieszkalnych, podlatują do nich z dużą prędkością w związku z tym wlot do budki lęgowej musi posiadać wolną przestrzeń.

Wybrane miejsca w niniejszej opinii stanowią optymalne miejsce na dostępnych ścianach budynku (z uwagi na wiele innych budek na pozostałych ścianach) i panujących tam warunkach z najlepszą przestrzenią dolotową do budek i warunkach zacienienia.

Skrzynki lęgowe z trocinobetonu (o konstrukcji trwalszej niż drewno) dla jerzyków zaleca się wieszać nawet do połowy kwietnia, tak aby przylatujące z początkiem maja do naszego kraju jerzyki mogły zagnieździć się w nowo wywieszonych budkach. Taki termin wywieszania skrzynek lęgowych zwiększy szanse zajęcia ich w pierwszym sezonie lęgowym i skuteczne wyprowadzenie lęgu.

7.2 Zalecenia i działania fakultatywne (nieobowiązkowe)

7.2.1 Nietoperze

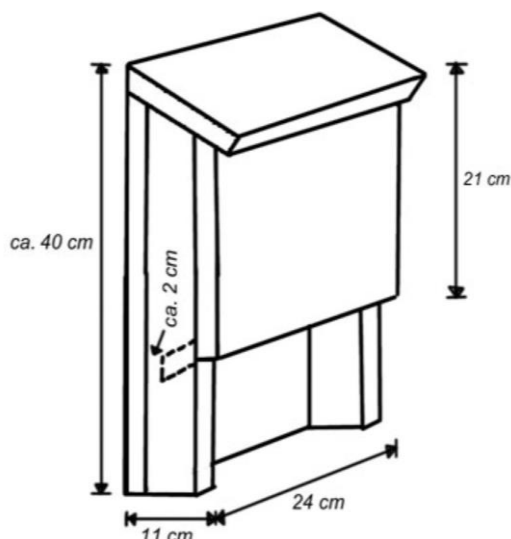
Zaleca się montaż:

- **6 skrzynek dla nietoperzy** typu „Stratmann” na ścianie nr 7 (można powiesić nawet do 14 szt.) jak na grafice 33.

Zalecane są budki z trocinobetonu.

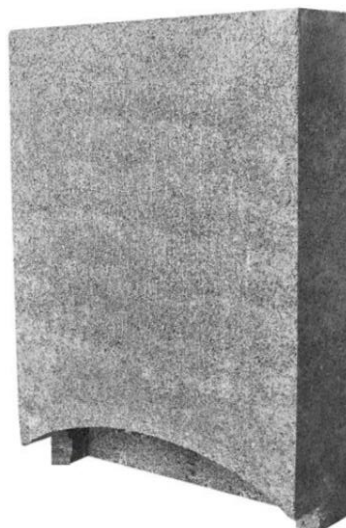
Wymiary i lokalizacja skrzynek

Grafika 35 Proponowane zakresy wymiarów skrzynek dla nietoperza

źródło: chiropterologiczne portale internetowe

Grafika 36 Przykładowy wygląd skrzynki dla nietoperza wykonanej z trocinobetonu

źródło: chiropterologiczne portale internetowe

Skrzynki zaleca się powiesić niezwłocznie po zakończeniu prac budowlanych jednak nie później niż do połowy marca (w okresie wiosennym, również jesiennym mogą być wykorzystane jako kryjówki przejściowe).

8 Termin ważności ekspertyzy i termin prac budowlanych

W przypadku planu do przystąpienie do prac budowlanych w tym roku istnieje pod kątem ochrony gatunków taka możliwość po upewnieniu się, że żadne z siedlisk wcześniej wymienionych nie jest zajęte przez gatunki. Dodatkowo może się to odbyć dopiero po otrzymaniu odpowiedniego zezwolenia od zakazów niszczenia siedlisk od właściwego Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Jeżeli inwestor ma w planach przystąpić do prac w tym roku zaleca się kontrolę ornitologa przed ich przystąpieniem. Po otrzymaniu odpowiedniego zezwolenia od RDOŚ zaleca się po upewnieniu się j.w. zablokować wszystkie wymienione w niniejszej opinii otwory (patrz rozdz. 9). Również nowopowstałe o ile się pojawią po uprzednim ich sprawdzeniu j.w.

W przypadku nie przystąpienia do prac budowlanych w tym roku:

Ważność niniejszej ekspertyzy ustala się do końca lutego 2025 r.

W przypadku przystąpienia do prac budowlanych w przyszłym roku niezbędny będzie nadzór ornitologiczny lub badanie ornitologiczne.

O wszystkich ww. czynnościach została poinformowana osoba odpowiedzialna za prowadzenie wszelkich pozwoleń administracyjnych dotyczących inwestycji, na potrzeby której opracowano niniejszą opinię oraz Inwestor.

9 Zalecenia i działania kompensacyjne – informacje ogólne.

PTAKI

Najbezpieczniejszym okresem wykonania prac termomodernizacyjnych czy ogólnobudowlanych jest okres poza sezonem lęgowym ptaków, czyli od października do końca lutego. Wtedy prace modernizacyjne nie będą mieć wpływu na awifaunę.

Przed przystąpieniem do prac należy zablokować ptakom dostęp do wszelkich niezasiedlonych otworów, po uprzedniej kontroli w celu wykluczenia obecności w szczelinach/otworach jakichkolwiek gatunków. Inwentaryzacja wykazała siedliska gatunków chronionych, niemniej nie można mieć 100% pewności, czy ewentualne inne ubytki/szczeliny/otwory nie zostaną dodatkowo zajęte do wykonania prac zabezpieczających. Wszelkie znalezione szczeliny powinno się zabezpieczyć np. poprzez załepienie pianką montażową lub siatką o oczkach o wielkości do 1cm. Aby uniknąć zasiedlenia potencjalnych miejsc przez ptaki w okresie lęgowym zaleca się przeprowadzenie prac zabezpieczających do 1 marca.

Ponadto, w trakcie trwania prac budowlanych, w przypadku pojawienia się jakiegokolwiek gatunku chronionego pomimo ww. prac zabezpieczających lub jakichkolwiek innych zaistniałych przeoczeń czy nieprawidłowości należy zaprzestać wykonywanie prac budowlanych i przeprowadzić działania kompensacyjne za zniszczone siedliska w postaci zamontowania odpowiedniej ilości budek lęgowych dla ptaków, po uprzedniej konsultacji z doświadczonym ornitologiem.

NIETOPERZE

Wiosna/lato. Remont strychu, dachu, ścian budynku, termomodernizacja – w przypadku nietoperzy najgorszym terminem podejmowania działań jest koniec wiosny lub z początkiem lata z uwagi na możliwość

zabicia nietoperzy w przypadku rozpoczęcia prac bez wcześniejszego wykluczenia stanowisk zwierząt. Rozwiązaniem może być planowanie tego typu remontów w terminach jak najbardziej oddalonych od wiosny i lata, czyli prowadzenie ich od końca października do końca marca. Przed przystąpieniem do prac należy zadbać o ważne kwestie prawne (np. pozwolenia, ekspertyzy, odstępstwa), które umożliwiają prowadzenie prac. W przypadku znalezienia kolonii rozrodczych nietoperzy prace muszą być przerwane, miejsce zabezpieczone i należy odczekać do czasu, gdy nietoperze same opuszczą budynek.

Jesień/zima. Remont piwnicy czy innego schronienia zimowego - sprawa ma się podobnie j.w, z tą różnicą, że dotyczy innych terminów. W naszym klimacie jest to okres zazwyczaj od początku listopada do końca marca. W przypadku znalezienia nietoperzy hibernujących/zimujących prace również muszą być przerwane, miejsce zabezpieczone i należy odczekać do czasu, gdy nietoperze same opuszczą budynek.

W ogólnym zarysie planując prace budowlane należy brać pod uwagę wszystkie ww. zapisy dotyczące zarówno ptaków jak i nietoperzy jak i wszystkich ww. terminów. Bardzo rzadko zdarzają się przypadki jednoczesnego zajęcia przez gatunki chronione danego obiektu w ciągu roku: przez ptaki i nietoperze wiosną i latem jak oraz przez nietoperze zimą niemniej mogą one wystąpić. W takim przypadku bardzo utrudnione jest wybranie odpowiedniego terminu na prace budowlane i niezbędna będzie konsultacji z doświadczonym ornitologiem oraz chiropterologiem.

10 Akty prawne oraz wymagane zezwolenia – informacje ogólne.

W przypadku konieczności zniszczenia jakiegokolwiek siedliska ptaków (niezidentyfikowanego podczas obserwacji) objętych ochroną gatunków w trakcie prac termomodernizacyjnych, przed ich rozpoczęciem należy wystąpić do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie o wydanie decyzji zezwalającej na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt, w zakresie zniszczenia ich dotychczasowych siedlisk i gniazd.

USTAWA z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zapisy dotyczące ochrony gatunków w odniesieniu do prac remontowych i termomodernizacji budynków:

Art. 52. 1. W stosunku do dziko występujących zwierząt gatunków objętych ochroną gatunkową mogą być wprowadzone następujące zakazy:

1) umyślnego zabijania;

2) umyślnego okaleczania lub chwytania;

3) umyślnego niszczenia ich jaj, postaci młodocianych lub form rozwojowych;

4) transportu;

5) chowu lub hodowli;

6) zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania, posiadania lub preparowania okazów gatunków;

7) niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania;

8) niszczenia, usuwania lub uszkodzania gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień;

9) umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień;

10) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu w celu sprzedaży okazów gatunków;

11) wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;

12) umyślnego płoszenia lub niepokojenia;

13) umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących;

14) fotografowania, filmowania lub obserwacji, mogących powodować ich płoszenie lub niepokojenie;

15) umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca;

16) umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego

2. W stosunku do gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być wprowadzone, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i jeżeli nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt, odstępstwa od zakazów, o których mowa w ust. 1 i 1a, dotyczące:

1) usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd z budek dla ptaków i ssaków;

2) usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd ptasich z obiektów budowlanych lub terenów zieleni, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne;

3) chwytania na terenach zabudowanych przez podmioty upoważnione przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska zabłąkanych zwierząt i przemieszczania ich do miejsc regularnego przebywania;

4) chwytania zwierząt rannych lub osłabionych w celu udzielenia im pomocy weterynaryjnej i przemieszczania ich do ośrodków rehabilitacji zwierząt;

5) zapobiegania poważnym szkodom w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia;

6) pozyskiwania okazów gatunków, o których mowa w art. 49 pkt 1 lit. c, przez podmioty, które uzyskały zezwolenie regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na ich pozyskiwanie;

7) przetrzymywania, posiadania, zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny, a także wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków, o których mowa w art. 49 pkt 1 lit. c, pozyskanych na podstawie zezwolenia, o którym mowa w pkt 6;

8) przetrzymywania, posiadania, zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny, a także wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków pozyskanych poza granicą państwa i wwiezionych z zagranicy na podstawie zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska;

9) zbierania i przechowywania piór ptaków;

10) wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki leśnej lub rolnej, jeżeli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie zakazów.

Art. 53. Regionalny dyrektor ochrony środowiska może wprowadzić na terenie województwa, na czas określony, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, ochronę gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, nieobjętych ochroną określoną w przepisach, o których mowa w art. 48–50, a także właściwe dla nich zakazy wybrane spośród zakazów, o których mowa w art. 51 ust. 1 i 1a oraz art. 52 ust. 1 i 1a, a także odstępstwa od zakazów wybrane spośród odstępstw, o których mowa w art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 2.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183).

W przypadku ww. Rozporządzenia zapisy są bardzo zbliżone do USTAWY z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W przypadku ochrony gatunków w odniesieniu do prac remontowych i termomodernizacji budynków zapisy w obu aktach pokrywają się.

Załącznik nr 1 do ww. Rozporządzenia wymienia gatunki dziko występujących zwierząt objętych ochroną ścisłą, z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej. Załącznik nr 2 natomiast gatunki dziko występujących zwierząt objętych ochroną częściową.

Gatunki potencjalnie możliwych do wystąpienia gatunków na omawianym budynku są objęte ochroną ścisłą (Zał. nr 1 do ww. Rozporządzenia) zatem w przypadku konieczności zniszczenia jakiegokolwiek siedliska tych ptaków bądź innych należy zwrócić się RDOŚ Kraków o wydanie decyzji zezwalającej na odstępstwa od zakazów wymienionych ww. ustawie i rozporządzeniu.

11 Literatura

1. Andrzej G. Kruszewicz „Ptaki Polski” (2020);
2. Lars Jonsson „Ptaki Europy i obszaru śródziemnomorskiego” (2006);
3. Svensson Lars „Ptaki. Przewodnik Collinsa.” (2021);
4. Branżowe (ornitologiczne) portale internetowe;
5. Radosław Dzięciołowski, Marek Kowalski i inni „Poznajemy nietoperze” (2000);
6. Konrad Sachanowicz „Nietoperze Europy centralnej i Bałkanów” (2013);
7. Materiały dostępne na stronie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.
8. Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra” „Standardy montowania ukryć dla ptaków i nietoperzy jako element prac dociepleniowych.”

Badanie przeprowadził i ekspertyzę opracował:

Piotr Stańczuk
Ecovidi